

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 17.1.2018
COM(2018) 24 final

2018/0008 (NLE)

Proposta għal

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

dwar il-Kompetenzi Ewlenin għat-Tagħlim tul il-Hajja

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

{SWD(2018) 14 final}

MEMORANDUM TA' SPJEGAZZJONI

1. KUNTEST TAL-PROPOSTA

• Raġunijiet u għanijiet tal-proposta

Is-soċjetajiet u l-ekonomiji Ewropej qed jesperjenzaw innovazzjonijiet teknoloġiċi u diġitali sinifikanti kif ukoll bidliet demografiċi u fis-suq tax-xogħol. Il-biċċa l-kbira tal-impjiegi tal-lum ma kinux jeżistu għaxar snin ilu u fil-futur se jinholqu hafna iktar forom godda ta' impjiegi. Fil-White Paper dwar il-Ġejjieni tal-Ewropa, il-Kummissjoni tenfasizza li “huwa probabbli li l-biċċa l-kbira tat-tfal li jidhlu fl-iskola primarja llum għad ikollhom xogħol f'tipi godda ta' impjiegi li għadhom lanqas jeżistu” u li biex ilaħħqu ma' dan, “se jkun hemm bżonn ta' investment massiv fil-ħiliet kif ukoll riforma radikali fis-sistemi tal-edukazzjoni u tat-tagħlim tul il-ħajja”¹.

L-edukazzjoni u t-taħriġ huma parti mis-soluzzjoni biex aktar nies ikollhom impjiegi decenti, ikun hemm reazzjoni aħjar għall-ħiliet li tehtieg l-ekonomija u biex tissaħħah ir-reżiljenza tal-Ewropa. Bil-progress teknoloġiku mgħaġġel u bil-bidliet relatati fil-profilu u r-rekwiżiti tal-impjiegi, it-tagħlim tul il-ħajja għandu jkun ibbażat fuq il-kollaborazzjoni u s-sinergiji b'saħħithom bejn il-kuntesti tal-industrija, tal-edukazzjoni, tat-taħriġ u tat-tagħlim. Fl-istess ħin, is-sistemi tal-edukazzjoni u t-taħriġ jehtieg li jadattaw għal din ir-realtà. B'mod partikolari, jidher li ma għadux biżżejjed li ż-żgħażaġh ikunu mgħammra b'sett fiss ta' ħiliet jew ta' għarfien; jehtieg li dawn jiżviluppaw reżiljenza, sett wiesa' ta' kompetenzi u l-kapaċità li jaddattaw għall-bidla². Għalhekk, il-ħtieġa u l-valur ta' perspettiva dwar it-tagħlim tul il-ħajja, fejn in-nies jiksbu kompetenzi godda u aktar rilevanti fil-ħajja tagħhom, hija iktar evidenti minn qatt qabel.

Fid-Dikjarazzjoni ta' Ruma tal-25 ta' Marzu 2017, il-mexxejja tas-27 Stat Membru u tal-Kunsill Ewropew, tal-Parlament Ewropew u tal-Kummissjoni Ewropea impenjaw ruhhom li jaħdmu lejn Unjoni “fejn iż-żgħażaġh jirċievu l-aqwa edukazzjoni u taħriġ u jistgħu jistudjaw u jsibu impjiegi mal-kontinent kollu”³.

Is-soċjetajiet u l-ekonomiji tagħna jiddependu hafna fuq nies kompetenti u b'edukazzjoni għolja. Il-ħiliet bħall-kreattività, il-ħsieb kritiku, it-tehid ta' inizzjattiva u s-soluzzjoni tal-problemi għandhom rwol importanti biex huma jlaħħqu mal-komplessità u mal-bidla fis-soċjetà tal-lum. Id-Dokument ta' Riflessjoni dwar l-Immaniġġar tal-Globalizzazzjoni jirrikonoxxi li għal soċjetà li qed issir dejjem aktar mobbli u diġitali, hemm bżonn ta' modi godda ta' tagħlim kif ukoll ta' mudelli edukattivi u ta' taħriġ aktar flessibbli, u d-Dokument ta' Riflessjoni dwar id-Dimensjoni Soċjali tal-Ewropa jenfasizza l-importanza li kulhadd ikun mgħammar b'sett xieraq ta' ħiliet u kompetenzi biex jiġu sostnuti l-istandards ta' għajxien fl-Ewropa⁴. It-tibdil fil-klima u l-limiti tar-riżorsi ekoloġiċi, flimkien mal-inugwaljanzi soċjali u ekonomiċi, ifissru li l-iżvilupp sostenibbli inevitabilment jikkonċerna l-attività kollha tal-bniedem.⁵

¹ Il-Kummissjoni Ewropea (2017), il-White Paper dwar il-Ġejjieni tal-Ewropa, https://ec.europa.eu/commission/white-paper-future-europe-reflections-and-scenarios-eu27_mt

² Il-White Paper dwar il-Ġejjieni tal-Ewropa, ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 1

³ Id-Dikjarazzjoni ta' Ruma tal-25 ta' Marzu 2017, <http://www.consilium.europa.eu/mt/press/press-releases/2017/03/25-rome-declaration/>

⁴ Il-Kummissjoni Ewropea (2017), Id-Dokument ta' Riflessjoni dwar l-Immaniġġar tal-Globalizzazzjoni, https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-harnessing-globalisation_mt

⁵ Noti Strateġiċi taċ-Ċentru Ewropew ta' Strateġija Politika (13/2016), Il-Futur tax-Xogħol; Il-Konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar l-edukazzjoni għall-iżvilupp sostenibbli minn Novembru 2010, https://ec.europa.eu/epsc/file/strategic-note-13-future-work_en

Kif ġie indikat fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar it-tishih tal-identità Ewropea permezz tal-Edukazzjoni u l-Kultura⁶, jenhtieg li Żona Ewropea tal-Edukazzjoni tiffaċilita l-kooperazzjoni u l-mobilità tal-istudenti, tal-persunal u tal-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni u t-taħriġ. Dan huwa bbażat fuq l-interess kondiviż tal-Istati Membri kollha li jiġi sfruttat il-potenzjal shih tal-edukazzjoni u l-kultura bħala xprunatur tal-impjiegi, il-ġustizzja soċjali, iċ-ċittadinanza attiva u l-identità Ewropea fid-diversità kollha tagħha. Din tirreagixxi għaž-żieda fil-mobilità tas-swieq tax-xogħol Ewropej, għall-htieġa ta' investiment dejjem akbar fit-tagħlim tal-lingwi, u fil-kompetenzi diġitali, intaprenditorjali u ta' STEM (ix-xjenza, it-teknoloġija, l-inġinerija u l-matematika). Fis-segwitu tiegħu, f'Diċembru 2017 il-Kunsill Ewropew fost l-oħrajn talab li l-miżuri ta' eżami jindirizzaw l-isfidi tal-hiliet marbuta mad-digitalizzazzjoni, iċ-ċibersigurtà, il-litteriżmu medjatiċu u l-intelligenza artifiċjali u l-htieġa ta' approċċ għall-edukazzjoni u t-taħriġ li jkun inkluziv, ibbażat fuq it-tagħlim tul il-hajja u xprunat mill-innovazzjoni⁷.

F'kuntrast qawwi għal dawn it-talbiet, l-aħħar dejta tal-PISA (il-Programm għall-Valutazzjoni Internazzjonali tal-Istudenti) tal-OECD turi li wiehed minn kull ħames studenti fl-Unjoni Ewropea (UE) għandu profiċjenza biżżejjed fil-qari, il-matematika jew ix-xjenza⁸. B'mod inkwetanti, bejn l-2012 u l-2015, ix-xejra tal-prestazzjoni baxxa għall-UE kollha kemm hi, marret għall-aġġar. Fil-pajjiżi involuti fl-istħarriġ tal-OECD dwar il-hiliet tal-adulti (PIAAC) tal-2012, bejn 4,9 % u 27,7 % tal-adulti għandhom biss l-aktar livell baxx ta' profiċjenza fil-litteriżmu filwaqt li bejn 8,1 % u 31,7 % għandhom biss l-aktar livell baxx ta' profiċjenza fil-hiliet numeriċi.⁹

Barra min hekk, 44 % tal-popolazzjoni tal-UE għandhom ħila diġitali baxxa jew ineżistenti (19 %)¹⁰, minkejja l-fatt li l-pass tal-bidla teknoloġika u diġitali qed iħalli effett kbir fuq l-ekonomiji u s-soċjetajiet tagħna. It-tranżizzjoni diġitali mghagġla tal-ekonomija tfisser li issa kważi l-impjiegi kollha jehtiegu xi livell ta' hiliet diġitali, kif tehtieg ukoll il-partecipazzjoni fis-soċjetà ingenerali. Bħalissa l-hiliet diġitali huma vitali daqs il-litteriżmu u n-numeriżmu, għalhekk l-Ewropa tehtieg persuni kompetenti digitalment li mhux biss huma kapaci jużaw dawn it-teknoloġiji iżda wkoll li jinnovaw u jkun minn ta' quddiem fl-użu tagħhom.

Bħala l-ewwel prinċipju tiegħu, il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali jistipula d-dritt għal edukazzjoni, taħriġ u tagħlim tul il-hajja ta' kwalità u inkluzivi¹¹. Jekk wiehed ma jkollux il-kompetenzi mehtieġa biex jiehu sehem b'suċċess fis-soċjetà u s-suq tax-xogħol, dan ikun qed iżid ir-riskju tal-qgħad, tal-faqar u tal-eskluzjoni soċjali. Minbarra li jnaqqas il-kompetittività tal-industrija u l-kapaċitajiet ta' innovazzjoni, dan inaqqas ukoll it-tkabbir sostenibbli u inkluziv. Kif jidher mir-riċerka, it-titjib tal-hiliet bażiċi fil-litteriżmu, in-numeriżmu u l-kompetenzi diġitali, jimxi id f'id mal-iżvilupp tal-kompetenzi f'firxa usa' ta' kompetenzi ewlenin; dan huwa relatat l-aktar mal-iżvilupp personali, mal-iżvilupp tal-kompetenzi tat-tagħlim u mal-kompetenzi ċiviċi¹².

⁶ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar it-Tishih tal-identità Ewropea permezz tal-Edukazzjoni u l-Kultura - Il-kontribuzzjoni tal-Kummissjoni Ewropea għal-laqgħa tal-Mexxejja f'Gothenburg, is-17 ta' Novembru 2017, [COM\(2017\)673](#)

⁷ Il-Konkluzjonijiet tal-laqgħa tal-Kunsill Ewropew fl-14 ta' Diċembru 2017, [EUCO 19/17](#)

⁸ OECD (2016), Ir-riżultati tal-2015 ta' PISA, <https://www.oecd.org/pisa/pisa-2015-results-in-focus.pdf>; Il-Kummissjoni Ewropea (2016), PISA 2015: *EU performance and initial conclusions regarding education policies in Europe*, https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/pisa-2015-eu-policy-note_en.pdf

⁹ Il-Kummissjoni Ewropea (2016), *Education and Training Monitor*, p. 81 http://ec.europa.eu/education/sites/education/files/monitor2016_en.pdf

¹⁰ Il-Kummissjoni Ewropea (2017), Digital Scoreboard 2017 (It-Tabella ta' Valutazzjoni Diġitali 2017), <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-scoreboard>

¹¹ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-Istabbiliment tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali; [COM\(2017\)250](#)

¹² OECD (2015), *Skills for Social Progress: The Power of Social and Emotional Education*, <http://www.oecd.org/edu/skills-for-social-progress-9789264226159-en.htm>

Fl-2006, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill adottaw ir-Rakkomandazzjoni dwar il-kompetenzi ewlenin għat-tagħlim tul il-hajja¹³. Bħala parti mill-istrategiji tagħhom għat-tagħlim tul il-hajja, l-Istati Membri ġew rakkomandati jiżviluppaw il-forniment tal-kompetenzi ewlenin għal kulhadd. Fil-Qafas ta' Referenza Ewropew dwar il-Kompetenzi Ewlenin anness magħha, din ir-Rakkomandazzjoni ddefiniet il-kompetenzi li kull individwu jehtieg għall-iżvilupp u s-sodisfazzjoni personali, l-impjiegi, l-inkluzjoni soċjali u ċ-ċittadinanza attiva. L-Istati Membri ntalbu jużaw il-Qafas ta' Referenza biex jiżguraw li l-edukazzjoni u t-taħriġ inizzjali joffru liż-żgħażaġh kollha l-mezzi biex jiżviluppaw il-kompetenzi ewlenin sal-punt li jippreparahom għall-hajja adulta, u biex bħala adulti jkunu kapaċi jiżviluppaw u jaġġornaw il-kompetenzi ewlenin tagħhom tul hajjithom.

Mill-2006 s'issa, il-metodi ta' tagħlim u apprendiment evolwew b'rata mgħaġġla: l-użu akbar tat-teknoloġija, it-tishih tat-tagħlim mill-bogħod u ż-żieda tat-tagħlim informali bl-użu ta' tagħmir digitali mobbli, iħallu impatt fuq l-oportunitajiet li bihom jinkisbu l-kompetenzi. L-esperjenzi matul dawn l-aħħar għaxar snin urew li l-kuntesti tal-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim jehtiegu li jużaw aħjar dawn l-oportunitajiet godda biex jappoġġaw b'mod attiv l-iżvilupp tal-kompetenzi matul il-hajja. L-esperjenzi ta' tagħlim mill-istudenti kollha u fid-diversi l-oqsma tematiċi jehtiegu li jizdiedu billi tissaħħaħ il-kollaborazzjoni bejn il-kuntesti ta' tagħlim formali u mhux formali. Dan jista' jinkiseb billi jiġu promossi t-tagħlim bejn dixxiplini differenti, it-tagħlim ibbażat fuq l-inkjesti, it-traineeships u t-tagħlim ibbażat fuq ix-xogħol.

L-għan tar-Rakkomandazzjoni proposta huwa li ttejjeb l-iżvilupp tal-kompetenzi ewlenin għall-persuni kollha matul il-hajja u li tippromwovi l-miżuri meħtieġa biex jinkiseb dan l-għan. Din thegġegħ lill-Istati Membri biex ihejju lill-persuni aħjar għas-swieq tax-xogħol li qed jinbidlu u għaċ-ċittadinanza attiva f'soċjetajiet aktar differenti, mobbli, digitali u globali u biex jiżviluppaw it-tagħlim fl-istadji kollha tal-hajja. B'mod speċjali din titlob li jsir investiment fil-ħiliet bażiċi, fil-kompetenzi intraprenditorjali u digitali kif ukoll fil-kompetenzi lingwistiċi biex kulhadd ikun jista' jipparteċipa b'mod attiv fis-soċjetà u l-ekonomija. Ir-Rakkomandazzjoni titlob ukoll li jsir investiment fil-kompetenzi ta' STEM biex jitrawwem il-fehim xjentifiku u biex wiehed jithajjar aktar jsegwi karriera fl-oqsma ta' STEM. Ir-Rakkomandazzjoni proposta tiehu post ir-Rakkomandazzjoni dwar il-kompetenzi ewlenin għat-tagħlim tul il-hajja adottata fl-2006 mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill¹⁴. Din se:

- Tappoġġa l-implimentazzjoni tal-ewwel prinċipju tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali - li jenfasizza li "kulhadd għandu d-dritt għal edukazzjoni, taħriġ u tagħlim tul il-hajja ta' kwalità u inklussivi sabiex iżomm u jakkwista ħiliet li jippermettulu jipparteċipa b'mod shih fis-soċjetà u jimmaniġġja b'suċċess tranżizzjonijiet fis-suq tax-xogħol" - kif ukoll ir-raba' prinċipju - li jsaħħaħ id-dritt ta' "assistenza f'waqtha u mfassla apposta biex jittejjbu l-oportunitajiet ta' impjiegi jew il-prospetti ta' impjiegi indipendenti", inkluz id-dritt għal "appoġġ għal tfittxija, taħriġ u kwalifikazzjoni mill-ġdid ta' xogħol."
- Tappoġġa l-iżvilupp ta' Żona Ewropea tal-Edukazzjoni billi taqbel dwar il-kompetenzi ewlenin meħtieġa mill-istudenti kollha, billi tappoġġa l-mobilità tal-istudenti u tal-persunal edukattiv kif ukoll billi tappoġġa b'mod speċjali l-iżvilupp tal-kompetenzi lingwistiċi biex jiġu ffaċilitati l-mobilità u l-kooperazzjoni fl-Ewropa;

¹³ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2006 dwar il-kompetenzi ewlenin għat-tagħlim tul il-hajja ([2006/962/KE](#))

¹⁴ (2006/962/KE), ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 13

- Tappoġġa l-iżvilupp tal-kompetenzi intraprenditorjali biex jiġu żviluppati l-hiliet u l-attitudnijiet essenzjali li jinkludu l-kreattività, it-tehid ta' inizjattiva, il-ħidma f'tim, il-fehim tar-riskju u s-sens ta' responsabbiltà;
- Tirreagixxi għar-rekwiziti għall-kompetenzi li jinbidlu, li jinkludu l-hiliet bażiċi, il-kompetenzi diġitali, il-kompetenzi fix-xjenza, it-teknoloġija, l-ingerinija u l-matematika (STEM) u tenfasizza l-miżuri biex tappoġġa l-iżvilupp tal-kompetenzi f'dawn l-oqsma;
- Tenfasizza r-rwol tač-ċittadinanza attiva, tal-valuri komuni u tad-drittijiet fundamentali;
- Tinkorpora r-riżultati tad-Deċennju tan-Nazzjonijiet Uniti (NU) tal-Edukazzjoni għal Żvilupp Sostenibbli u l-impetu pprovdut mill-Għan ta' Żvilupp Sostenibbli Nru 4 - Edukazzjoni 2030;
- Tgħin lill-Istati Membri, lill-kuntesti tal-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim u lill-persunal edukattiv biex jappoġġaw aħjar l-iżvilupp tal-kompetenzi billi tistabbilixxi prattiki tajba għall-appoġġ tal-iżvilupp tal-kompetenzi ewlenin;
- Tikkontribwixxi għat-tfassil tal-Qafas strateġiku futur għall-kooperazzjoni Ewropea fl-edukazzjoni u t-taħriġ billi tippromwovi fehim komuni tal-kompetenzi ewlenin;
- Tappoġġa l-użu tas-sorsi ta' finanzjament Ewropej bħall-Erasmus+, il-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej u l-Orizzont 2020;

Id-Dokument ta' Hidma tal-Persunal li jakkumpanja jipprovdi aktar evidenza dwar l-esperjenzi preċedenti fl-implimentazzjoni tar-Rakkomandazzjoni tal-2006 dwar il-Kompetenzi Ewlenin għat-Tagħlim tul il-Ħajja, analiżi li tappoġġa r-Rakkomandazzjoni l-ġdida dwar il-Kompetenzi Ewlenin għat-tagħlim tul il-ħajja, kif ukoll eżempji tal-politiki u l-proġetti eżistenti li jappoġġaw l-iżvilupp tal-kompetenza f'perspettiva ta' tagħlim tul il-ħajja.

Sfond

Il-kompetenzi ewlenin huma daww il-kompetenzi li kull individwu jeħtieġ għas-sodisfazzjoni u l-iżvilupp personali, għall-impjiegi, għall-inkluzjoni soċjali u għač-ċittadinanza attiva. Dawn huma magħmula minn “*għarfien, ħiliet u attitudnijiet*” u jmorru lil hinn mill-kunċett tal-“għarfien” (akkademiku) biss.

Il-Qafas Ewropew ta' Referenza dwar il-Kompetenzi Ewlenin għal tagħlim tul il-ħajja tal-2006 (il-Qafas ta' Referenza) iddefinixxa tmien kompetenzi ewlenin:

- Il-komunikazzjoni fil-lingwa materna;
- Il-komunikazzjoni f'isna barranin;
- Il-kompetenza fil-matematika u kompetenzi bażiċi fix-xjenza u t-teknoloġija;
- Il-kompetenza diġitali;
- Il-kapaċità għat-tagħlim;
- Il-kompetenzi soċjali u ċiviċi;
- Is-sens ta' inizjattiva u intraprenditorija; u
- L-għarfien u espressjoni kulturali.

Mill-adozzjoni tiegħu, il-Qafas ta' Referenza u l-kunċett sottostanti tiegħu ntużaw mill-Istati Membri u mill-partijiet ikkonċernati; il-maġġoranza tal-Istati Membri implimentaw riformi

relatati. Hemm varjazzjoni kbira f'dawn ir-riformi u matul iż-żmien, l-Istati Membri adattaw ukoll id-definizzjoni tal-kompetenzi ewlenin. Il-biċċa l-kbira tar-riformi saru fl-edukazzjoni skolastika jew fl-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali. Il-progress tqies b'rabta mal-kompetenzi ewlenin li jirrilataw faċilment mas-“suġġetti” tradizzjonali tal-iskola, bhall-komunikazzjoni fil-lingwa materna u fil-lingwi barranin jew il-kompetenza matematika, aktar milli l-kompetenzi li jmorru lil hinn mill-fruntieri tas-“suġġetti” tradizzjonali bħat-tagħlim dwar kif titgħallem, l-intraprenditorija jew il-kompetenza ċivika jew soċjali¹⁵.

Il-kuntesti tal-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim ihabbtu wiċċhom ma' sfidi biex japplikaw approċċi orjentati lejn il-kompetenzi għat-tagħlim u l-apprendiment. Il-bidla mill-kunċett pjuttost statiku tal-kontenut tal-kurrikuli għal definizzjoni dinamika tal-għarfien, il-ħiliet u l-attitudnijiet li l-istudent irid jiżviluppa matul il-proċess ta' tagħlim, tehtieg bidla drastika fl-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim li taffettwa l-mod li bih jiġi organizzat u vvalutat.

Barra minn hekk, il-ħtiġijiet tal-kompetenzi mhumie x statiki; iżda jinbidlu tul il-ħajja. Il-kompetenzi miksba fl-iskola jridu jiġu żviluppati biex ikunu adegwati tul il-ħajja; l-aġġornament tal-kompetenzi u l-ksib ta' oħrajn ġodda b'reazzjoni għall-ħtiġijiet li jinbidlu, huwa proċess tul il-ħajja. Għalhekk, kulhadd jehtieg l-opportunità li jiżviluppa l-kompetenzi tiegħu jew tagħha matul il-ħajja.

Din ir-Rakkomandazzjoni mhux biss tippreżenta Qafas Ewropew ta' Referenza dwar il-Kompetenzi Ewlenin għal tagħlim tul il-ħajja aġġornat, iżda tiddekrivi wkoll il-prattiki tajba li jappoġġaw l-iżvilupp tal-approċċi fl-edukazzjoni u t-taħriġ orjentati lejn il-kompetenzi, inkluż it-tagħlim mhux formali u f'perspettiva tul il-ħajja.

• **Konsistenza mad-dispożizzjonijiet eżistenti fil-qasam ta' politika**

Ir-Rapport Kongunt tal-2015 tal-Kunsill u tal-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tal-Qafas strateġiku għall-kooperazzjoni Ewropea fl-edukazzjoni u fit-taħriġ (ET 2020) jistabbilixxi prijoritajiet ċari fl-iżvilupp ta' “għarfien, ħiliet u kompetenzi rilevanti u ta' kwalità għolja, żviluppati matul it-tagħlim tul il-ħajja, b'enfasi fuq ir-riżultati tat-tagħlim għall-impjegabbiltà, l-innovazzjoni, iċ-ċittadinanza attiva u l-benesseri”¹⁶.

Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar it-tishih tal-identità Ewropea permezz tal-edukazzjoni u l-kultura¹⁷ tappella biex isir investiment fin-nies u fl-edukazzjoni tagħhom u biex ikun żgurat li s-sistemi ta' edukazzjoni u taħriġ jgħinu lill-istudenti kollha biex jiksbu l-għarfien, il-ħiliet u l-kompetenzi li jitqiesu essenzjali fid-dinja tal-lum. Din toħloq ukoll rabta b'saħħitha bejn il-fehim komuni tal-kompetenzi li jehtieg kulhadd u l-istabbiliment ta' Żona Ewropea tal-Edukazzjoni.

Ir-rieżami tar-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar il-Kompetenzi Ewlenin tal-2006 tħabbar fl-Aġenda Ġdida għall-ħiliet għall-Ewropa biex jiżviluppa fehim komuni u aġġornat tal-kompetenzi ewlenin, biex irawwem l-introduzzjoni tagħhom fil-kurrikuli tal-edukazzjoni u t-taħriġ u biex jipprovdi appoġġ għall-iżvilupp u l-valutazzjoni aħjar tagħhom¹⁸.

Fl-inzjattiva “Ninvestu fiż-Żgħażaġh tal-Ewropa” adottata fis-7 ta' Diċembru 2016¹⁹ u l-Komunikazzjonijiet segwenti dwar l-iżvilupp tal-iskejjel u t-tagħlim eċċellenti²⁰ kif ukoll l-

¹⁵ Il-Kummissjoni Ewropea (2017) *Literature review of reforms related to 2006 European Framework of Key Competences for lifelong learning*, https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/key-competences-consultation-2017-strategy_en.pdf

¹⁶ Ir-Rapport Kongunt tal-2015 tal-Kunsill u tal-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tal-Qafas strateġiku għall-kooperazzjoni Ewropea fl-edukazzjoni u fit-taħriġ (ET 2020) — Prijoritajiet ġodda għall-kooperazzjoni Ewropea fl-edukazzjoni u fit-taħriġ, [GU 2015/C417/04](https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/et2020_en.pdf)

¹⁷ COM(2017)673, ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 6

¹⁸ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar Aġenda Ġdida għall-ħiliet għall-Ewropa, [COM\(2016\)381](https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/et2020_en.pdf)

¹⁹ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni Ninvestu fiż-Żgħażaġh tal-Ewropa, COM(2016)940; Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar it-titjib u l-immodernizzar tal-edukazzjoni; [COM\(2016\)941](https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/et2020_en.pdf)

Immodernizzar tal-Edukazzjoni Għolja²¹ f'Mejju 2017, il-Kummissjoni enfasizzat aktar il-htieġa li jsir investiment fl-iżvilupp tal-kompetenza u f'ambizzjonijiet ulterjuri f'dan il-qasam.

Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill f'Diċembru 2016 dwar Perkorsi ta' titjib tal-hiliet: opportunitajiet ġodda għall-adulti, tirrakkomanda li l-adulti b'livell baxx ta' hiliet, għarfien u kompetenzi jingħataw l-opportunità, skont il-htigijiet individwali tagħhom, li jiksbu livell minimu ta' litteriżmu, numeriżmu u kompetenza diġitali; u/jew li jiksbu sett usa' ta' hiliet, għarfien u kompetenzi biex jibnu fuq ir-Rakkomandazzjoni tal-2006 dwar il-Kompetenzi ewlenin għat-tagħlim tul il-hajja.

Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-20 ta' Diċembru 2012 dwar il-validazzjoni tat-tagħlim mhux formali u informali²² stiednet lill-Istati Membri, f'konformità ma' ċirkostanzi u l-ispeċifikitajiet nazzjonali u skont kif iqiesu xieraq, biex sal-2018 ikollhom fis-seħh arrangamenti għall-validazzjoni tat-tagħlim mhux formali u informali li jivvalidaw l-għarfien, il-hiliet u l-kompetenzi li l-individwi jkunu kisbu b'tagħlim mhux formali u informali u biex jiksbu kwalifika shiha, jew fejn applikabbli, kwalifika parzjali.

Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-22 ta' Mejju 2017 dwar il-Qafas Ewropew tal-Kwalifiki għat-tagħlim tul il-hajja u li tħassar ir-Rakkomandazzjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' April 2008 dwar l-istabbiliment ta' Qafas Ewropew tal-Kwalifiki għat-tagħlim tul il-hajja²³ tipprovdi qafas ta' referenza komuni li jgħin lill-individwi u lill-organizzazzjonijiet iqabblu sistemi ta' kwalifikazzjonijiet differenti u l-livelli tagħhom.

Il-Qafas tal-Europass²⁴ jgħin lin-nies biex jikkomunikaw u jiddeskrivu aħjar il-kompetenzi u l-kwalifiki tagħhom.

• **Konsistenza ma' politiki ohra tal-Unjoni**

Fil-Komunikazzjoni tagħha dwar It-tishih tal-identità Ewropea permezz tal-Edukazzjoni u tal-Kultura, il-Kummissjoni tenfasizza li l-edukazzjoni tiffirma l-bażi għal forza tax-xogħol kreattiva u produttiva li eventwalment tirriżulta f'ekonomija reziljenti. Din tishaq fuq il-htieġa li jsir investiment fin-nies, fil-kompetenzi u fl-opportunitajiet tagħhom. Tirreferi b'mod speċjali għall-htieġa li jiżdiedu l-isforzi fl-appoġġ għall-iżvilupp tal-kompetenzi ewlenin²⁵.

Il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali jissottolinja li "kulhadd għandu d-dritt għal edukazzjoni, taħriġ u tagħlim tul il-hajja ta' kwalità u inklussivi sabiex iżomm u jakkwista hiliet li jippermettulu jipparteċipa b'mod shih fis-soċjetà u jimmaniġġja b'suċċess tranżizzjonijiet fis-suq tax-xogħol" kif ukoll id-dritt għal "taħriġ u kwalifikazzjoni mill-ġdid ta' xogħol"²⁶.

Il-proposta għal Rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar il-valuri komuni, l-edukazzjoni inkluziva u d-dimensjoni Ewropea tat-tagħlim²⁷ tenfasizza b'mod partikolari l-kompetenza ċivika, kif deskritt fl-Anness għar-Rakkomandazzjoni tagħha. Din tistabbilixxi għadd ta' azzjonijiet li jistgħu jieħdu l-Istati Membri bl-appoġġ tal-Unjoni.

Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni dwar il-Pjan ta' Azzjoni għall-

²⁰ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-iżvilupp tal-iskejjel u t-tagħlim eċċellenti għal bidu tajjeb fil-hajja, [COM\(2017\)248](#)

²¹ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar Agenda mġedda tal-UE għall-edukazzjoni għolja, [COM\(2017\)247](#)

²² Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-20 ta' Diċembru 2012 dwar il-validazzjoni tat-tagħlim mhux formali u informali, [GU/C398/01](#)

²³ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-22 ta' Mejju 2017 dwar il-Qafas Ewropew tal-Kwalifiki għat-tagħlim tul il-hajja, [GU/C 189/15](#)

²⁴ Id-Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar Qafas Komunitarju waħdieni għat-trasparenza tal-kwalifiki u tal-kompetenzi (2004/2241/KE)

²⁵ COM(2017)673, ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 6

²⁶ COM(2017)250, ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 11

²⁷ COM(2018) 23

Edukazzjoni Digitali²⁸ tistabbilixxi kif is-sistemi tal-edukazzjoni u t-taħriġ jistgħu jużaw aħjar l-innovazzjoni u t-teknoloġija digitali u jappoġġaw l-iżvilupp ta' kompetenzi digitali rilevanti meħtieġa għall-ħajja u x-xogħol f'era ta' bidla digitali mgħaġġla. Il-Pjan ta' Azzjoni għall-Edukazzjoni Digitali jiffoka b'mod speċifiku fuq is-sistemi inizjali tal-edukazzjoni u t-taħriġ u jkopri l-iskejjel, l-edukazzjoni u taħriġ vokazzjonali (ETV) u l-edukazzjoni għolja.

2. BAŻI ĠURIDIKA, SUSSIDJARJETÀ U PROPORZJONALITÀ

• Bażi ġuridika

L-inizjattiva hija konformi mal-Artikoli 165 u 166 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE). L-Artikolu 165 jistipula li l-Unjoni għandha tikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' edukazzjoni ta' kwalità billi tinkoraġġixxi kooperazzjoni bejn l-Istati Membri u, jekk ikun meħtieġ, billi tappoġġa u tissupplimenta l-azzjonijiet tagħhom, filwaqt li tirrispetta għalkollox ir-responsabbiltà tal-Istati Membri għall-kontenut u l-organizzazzjoni tas-sistemi tal-edukazzjoni tagħhom. L-Artikolu 166 jistipula li l-Unjoni għandha timplimenta politika ta' taħriġ vokazzjonali li għandha tappoġġa u tissupplimenta l-azzjoni tal-Istati Membri, filwaqt li tirrispetta għalkollox ir-responsabbiltà tal-Istati Membri għall-kontenut u l-organizzazzjoni tat-taħriġ vokazzjonali.

L-inizjattiva ma tipproponi l-ebda estensjoni tas-setgħa regolatorja jew l-impenji vinkolanti tal-UE fuq l-Istati Membri. L-Istati Membri se jiddeċiedu kif jimplimentaw din ir-Rakkomandazzjoni skont iċ-ċirkostanzi nazzjonali tagħhom.

• Sussidjarjetà (għall-kompetenza mhux esklużiva)

Filwaqt li hafna Stati Membri għandhom l-oqfsa ta' kompetenza nazzjonali tagħhom biex jiggwidaw l-edukazzjoni u t-taħriġ, bħalissa hemm skambju limitat ta' prattiki tajba biex jappoġġaw aktar it-tagħlim u l-apprendiment orjentati lejn il-kompetenzi.

Il-valur mizjud ta' din ir-Rakkomandazzjoni fil-livell tal-UE jinsab fil-kapaċità tal-Unjoni li:

- Tfassal qafas ta' referenza komuni għall-kompetenzi ewlenin meħtieġa;
- Tippromwovi fehim komuni dwar it-tagħlim tul il-ħajja;
- Tiffaċilita l-kondiviżjoni tal-għarfien, tal-għarfien espert u tal-prattiki tajba;
- Tappoġġa inizjattivi fil-livell tal-UE biex trawwem l-iżvilupp tal-kompetenzi;
- Tappoġġa l-iżvilupp tal-oqfsa ta' kompetenza li jgħinu biex jiddefinixxu l-eżiti tat-tagħlim u jiffurmaw il-bażi għall-prattiki ta' valutazzjoni u validazzjoni;
- Tappoġġa l-evalwazzjoni tal-iżvilupp tal-kompetenzi u timmonitorja l-progress fil-livell tal-UE.

• Proporzjonalità

Il-proposta ssahħa fehim komuni ta' kompetenzi ewlenin għat-tagħlim tul il-ħajja u twitti t-triq għall-Istati Membri u għall-Kummissjoni biex jikkondividu prattiki tajba u jiżviluppaw politiki kemm fil-livell nazzjonali kif ukoll fil-livell tal-UE li jappoġġaw il-ksib tal-kompetenzi ewlenin. Il-proposta tkopri l-livelli kollha ta' edukazzjoni u taħriġ, ta' tagħlim mhux formali u informali u tal-gruppi ta' etajiet differenti. Peress li l-impenji li se jieħdu l-Istati Membri huma ta' natura volontarja u kull Stat Membru jiddeċiedi l-approċċ li se jieħu, il-miżura titqies bħala proporzjonata.

²⁸

COM(2018) 22

- **Għażla tal-istrument**

Biex jikkontribwixxi għall-ksib tal-għanijiet imsemmija fl-Artikoli 165 u 166 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, dan it-Trattat jawtorizza l-adozzjoni tar-Rakkomandazzjonijiet mill-Kunsill, fuq proposta tal-Kummissjoni.

Fil-qasam tal-edukazzjoni u t-taħriġ l-istrument xieraq huwa Rakkomandazzjoni tal-Kunsill, fejn l-UE għandha kompetenza ta' appoġġ u hija strument li gie użat spiss għal azzjoni Ewropea fl-oqsma tal-edukazzjoni u tat-taħriġ. Bħala strument legali, din turi l-impenji tal-Istati Membri lejn il-miżuri fit-test u tipprovdi bażi politika aktar b'saħħitha għall-kooperazzjoni f'dan il-qasam, filwaqt li tirrispetta bis-sħiħ il-kompetenza tal-Istat Membru fl-oqsma tal-edukazzjoni u t-taħriġ.

3. IR-RIŻULTATI TAL-EVALWAZZJONIJIET EX POST, TAL-KONSULTAZZJONIJIET MAL-PARTIJET IKKONĊERNATI U TAL-VALUTAZZJONIJIET TAL-IMPATT

- **Evalwazzjonijiet ex post/kontrolli tal-idoneità tal-leġiżlazzjoni eżistenti**

Mhux applikabbli.

- **Konsultazzjonijiet mal-partijiet ikkonċernati**

Mill-Forum dwar l-Edukazzjoni, it-Taħriġ u ż-Żgħirażagh ta' Ottubru 2016, saru sensiela ta' laqgħat iddedikati ta' konsultazzjoni u ta' seminars tal-esperti. Ir-rieżami tar-Rakkomandazzjoni tal-2006 dwar il-Kompetenzi Ewlenin kien ukoll diskuss hafna mar-rappreżentanti tal-Istati Membri fil-laqgħat tal-Grupp ta' Livell Għoli ET 2020, fil-laqgħat tad-Diretturi Ġenerali dwar l-edukazzjoni skolastika, l-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali u l-edukazzjoni għolja kif ukoll fil-Kumitat Konsultattiv dwar l-Edukazzjoni u t-Taħriġ Vokazzjonali, fil-Kumitat tal-Affarijiet Kulturali u fil-laqgħat tal-Grupp Konsultattiv Youthpass.

Mit-22 ta' Frar sad-19 ta' Mejju 2017 infethet konsultazzjoni pubblika online li wasslet għal kważi 500 tweġiba u għas-sottomissjoni ta' 69 dokument ta' pożizzjoni. Il-kontribuzzjonijiet juru rappreżentazzjoni tajba tal-ministeri tal-edukazzjoni u tal-partijiet ikkonċernati mhux governattivi. Il-proċess ta' konsultazzjoni gie konkluz b'konferenza fi Brussell li saret fl-14 ta' Ġunju 2017²⁹.

Ir-riżultati tal-konsultazzjoni jikkonfermaw ir-rilevanza tal-Qafas Ewropew ta' Referenza dwar il-Kompetenzi Ewlenin. Dawk li wiegħbu kkonfermaw li hemm bżonn ta' bidliet sabiex jiġi żgurat li dan jirrifletti l-iżviluppi politiċi, soċjali, ekonomiċi, ekoloġiċi u teknoloġiċi ta' dawn l-aħħar għaxar snin.

Is-sejbiet ewlenin tal-konsultazzjoni pubblika online huma:

- il-maġġoranza ta' dawk li wiegħbu japprezzaw il-Qafas ta' Referenza bħala strument rilevanti għal:
- l-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim (77 %);
- il-maġġoranza tal-kontributuri jhossu l-htieġa li jiġu introdotti bidliet minuri fil-Qafas ta' Referenza (65 %);
- dawk li wiegħbu enfasizzaw il-htieġa li jkun hemm appoġġ akbar għall-użu tal-Qafas ta' Referenza u

²⁹

Il-Kummissjoni Ewropea (2017) *Report on the results of the stakeholder consultation* https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/2017-key-competences-consultation-review_en.pdf

- jappoġġaw l-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim orjentati lejn il-kompetenzi fl-Ewropa. Il-konsultazzjoni online, id-dokumenti ta' pożizzjoni u l-laqgħat/il-konferenzi ta' konsultazzjoni enfasizzaw il-ħtieġa li:

- ikun hemm reazzjoni għat-talbiet tal-kompetenza fil-litteriżmu, il-lingwi u l-komunikazzjoni fis-soċjetajiet multilingwi u kulturalment differenti tal-lum;
- ikun hemm reazzjoni għall-ambjenti diġitali u teknoloġiċi li jinbidlu malajr billi tiġi aġġornata d-definizzjoni ta' kompetenza diġitali. Dan l-aġġornament jenħteġ li jinkludi l-lezzjonijiet miksuba fl-iżvilupp u fl-appoġġ tal-użu tal-Qafas ta' Kompetenza Diġitali użat b'mod ġenerali³⁰;
- jitjieb aktar l-iżvilupp tal-kompetenzi fil-matematika, ix-xjenza u t-teknoloġiji;
- tiġi enfasizzata l-importanza tal-ħiliet personali u interpersonali, li xi drabi msemija bħala ħiliet tal-“ħajja”, “soċjoemmozzjonali”, jew “personali”, peress li dawn jghinu lill-individwi jirreaġixxu għall-inċertezza u l-bidla. Qed jiġi ssuġġerit li l-ħiliet bħall-ħsieb kritiku, il-ħidma f'tim, il-ħiliet interkulturali u s-soluzzjoni tal-problemi jissahhu aktar fil-Qafas ta' Referenza;
- tiġi enfasizzata s-sostenibbiltà fir-Rakkomandazzjoni, wara d-Deċennju tan-Nazzjonijiet Uniti tal-Edukazzjoni għal Żvilupp Sostenibbli (2005 – 2014) u fid-dawl tal-ghanijiet ta' żvilupp sostenibbli globali, inklużi għall-edukazzjoni għall-2030;
- jiġu enfasizzati l-kompetenza ċivika u r-rwol taċ-ċittadinanza, il-valuri komuni u d-drittijiet tal-bniedem. Qed isir dejjem aktar importanti li l-individwi jingħataw is-setgħa li jaġixxu bħala persuni attivi u responsabbli li kapaċi jikkontribwixxu għal soċjetajiet paċifiċi, tolleranti, inklużivi u siguri. F'dan il-kuntest, qed jiġi ssuġġerit ukoll li jissahhu l-litteriżmu medjatiku u l-ħiliet interkulturali;
- jiġu enfasizzati l-kreattività, il-kapaċità li wiehed jippjana u jimmanigġa l-proċessi u li jiġu indirizzati r-riskji bħala parti mit-tehid ta' deċiżjonijiet infurmat bħala dimensjonijiet essenzjali tal-kompetenza intraprenditorjali. Kien hemm preferenza li d-definizzjoni aġġornata tiġi allinjata mal-Qafas EntreComp³¹;
- li titqies firxa usa' ta' forum kontemporanji ta' espressjoni kulturali u jiġi inkluż ukoll l-element ta' żvilupp tal-identità kulturali tal-persuna stess. Jenħteġ li jiġu enfasizzati l-attitudnijiet pożittivi u b'moħħ miftuħ lejn kulturi oħra u d-differenzi kulturali.

Il-konsultazzjoni kkonfermat li l-użu tal-Qafas ta' Referenza kien iffukat fuq it-tagħlim formali fil-livelli primarji u sekondarji. Għalhekk hemm bżonn ta' konnessjoni aktar b'sahħitha ma' tipi oħra ta' edukazzjoni u taħriġ, bħall-edukazzjoni u l-kura bikrija tat-tfal, l-ETV, l-edukazzjoni għolja, l-edukazzjoni għall-adulti u t-tagħlim mhux formali.

Fl-aħħar nett, biex jiġi appoġġat aktar l-użu tal-Qafas ta' Referenza gie ssuġġerit li jissahhu l-gwida u l-appoġġ għall-persunal tal-edukazzjoni u t-taħriġ u li jiġu esplorati modi ta' appoġġ

³⁰ Il-Kummissjoni Ewropea (2014), *The Digital Competence Framework* (Il-Qafas ta' Kompetenza Diġitali), <https://ec.europa.eu/jrc/en/digcomp/digital-competence-framework>

³¹ Il-Kummissjoni Ewropea (2017), *The Entrepreneurship Competence Framework* (Il-Qafas għall-Kompetenza Intraprenditorjali), <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/entrecomp-entrepreneurship-competence-framework>

għall-approċċi ta' valutazzjoni, kemm bħala parti mill-proċessi tat-tagħlim u tal-apprendiment kif ukoll għall-governanza tal-edukazzjoni u t-taħriġ.

- **Ġbir u użu tal-għarfien esperti**

Il-proposta hija bbażata fuq firxa wiesgħa ta' rapporti u studji dwar l-impatt tar-Rakkomandazzjoni tal-2006 dwar il-Kompetenzi Ewlenin, ir-riformi relatati fl-Istati Membri u l-proġetti rilevanti ffinanzjati mill-UE. Ir-Rapport ta' Progress Kongunt tal-2010 tal-Kunsill u l-Kummissjoni Ewropea ta' harsa lejn l-ewwel esperjenzi fost l-Istati Membri fit-tranzizzjoni għal kurrikuli fl-edukazzjoni u t-taħriġ orjentati lejn il-kompetenzi³². Is-sejbiet ta' KeyCoNet³³, netwerk Ewropew tal-politika dwar l-iżvilupp tal-kompetenzi ewlenin fl-edukazzjoni skolastika, kif ukoll ir-Rapport Eurydice tal-2012³⁴ jipprovdu harsa generali tajba dwar l-użu tal-Qafas ta' Referenza fl-edukazzjoni skolastika. Ir-rapporti ta' CEDEFOP³⁵ jipprovdu għarfien dwar ir-rwol li kellu l-Qafas ta' Referenza fl-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali.

Ingabret ukoll evidenza permezz ta' studji mnedija għall-fini tar-rieżami inklużi analiżi tal-letteratura dwar l-użu ta' Qafas Ewropew ta' Referenza u analiżi komparattiva dwar oqfsa ta' kompetenza nazzjonali u internazzjonali³⁶.

Għal kompetenzi speċifiċi, ix-xogħol jiddependi fuq studji u rapporti f'dawn l-oqsma bħar-rapporti riċenti dwar il-litteriżmu u t-tagħlim tal-lingwi³⁷, l-edukazzjoni xjentifika³⁸, l-edukazzjoni soċjali u emozzjonali³⁹, l-edukazzjoni dwar iċ-ċittadinanza⁴⁰, l-edukazzjoni intraprenditorjali⁴¹, il-kompetenzi ċiviċi u dwar iċ-ċittadinanza⁴² u l-holqien ta' kuxjenza u espressjoni kulturali⁴³.

Ir-rieżami ha' nota wkoll tar-rapporti u l-istudji tal-OECD, l-UNESCO u l-Kunsill tal-Ewropa li huma involuti fid-definizzjoni ta' oqfsa ta' kompetenza fil-qasam tal-edukazzjoni, it-taħriġ

³² Ir-rapport ta' progress kongunt tal-2010 tal-Kunsill u l-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tal-"Programm ta' hidma dwar l-Edukazzjoni u t-Taħriġ 2010" (2010/C 117/01)

³³ Key Competence Development in Europe. Catalogue of Initiatives, <http://keyconet.eun.org>

³⁴ Il-Kummissjoni Ewropea (2012), *Developing Key Competences at School in Europe: Challenges and Opportunities for Policy*, https://www.ddooss.org/informes/School_in_Europe.pdf

³⁵ CEDEFOP (2015), *Stronger VET for better lives*, <http://www.cedefop.europa.eu/mt/publications-and-resources/publications/3067>; CEDEFOP (2016), *Key competences in vocational education and training*, <http://www.cedefop.europa.eu/mt/publications-and-resources/country-reports/key-competences-in-vet>

³⁶ Il-Kummissjoni Ewropea (2017) *Literature review of reforms related to 2006 European Framework of Key Competences for lifelong learning*; Il-Kummissjoni Ewropea (2017), *Support of the stakeholder consultation in the context of the Key Competences Review, Report 1: Comparative Analysis of national and international competence frameworks*

³⁷ Il-Kummissjoni Ewropea (2017), *Rethinking language and linguistic diversity in schools*, https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/rethinking-language-report_en.pdf

³⁸ Il-Kummissjoni Ewropea (2015), *Science education for responsible citizenship*, http://ec.europa.eu/research/swafs/pdf/pub_science_education/KI-NA-26-893-EN-N.pdf; Il-Kummissjoni Ewropea (2011), *Science education in Europe: National policies, practices and research*, http://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/report-rocary-on-science-education_en.pdf

³⁹ Cefai C.; Bartolo P. A.; Cavioni V.; Downes, P.(2017); *Integrating Social and Emotional Education (SEE) in the School Curriculum across the EU*, Rapport ta' NESET II, il-Lussemburgu: L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea, għadu mhux ippubblikat

⁴⁰ Il-Kummissjoni Ewropea (2017), *Citizenship Education at School in Europe*, https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/news/20171106-citizenship-education-school-europe-2017_en

⁴¹ Il-Kummissjoni Ewropea (2016), *Entrepreneurship Education at School in Europe*, <https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/images/4/45/195EN.pdf>

⁴² IEA (2017) *International Civic and Citizenship Study (ICCS)*, għadu mhux ippubblikat; JRC (2011) *Civic Competence Composite Indicator (CCCI-2): Measuring Young People's Civic Competence across Europe based on the IEA International Citizenship and Civic Education study*, <http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC68398/lbna25182enn.pdf>

⁴³ Il-Kummissjoni Ewropea (2016), *Cultural Awareness and Expression Handbook*, <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6066c082-e68a-11e5-8a50-01aa75ed71a1>

u t-tagħlim⁴⁴. Sors ieħor rilevanti ta' informazzjoni kien ix-xogħol taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (JRC), speċjalment fil-qasam tal-kompetenzi intraprenditorjali u diġitali⁴⁵.

- **Valutazzjoni tal-impatt**

Minhabba l-approċċ kumplimentari tal-attivitajiet għall-inizjattivi tal-Istati Membri, in-natura volontarja tal-attivitajiet proposti u l-kamp ta' applikazzjoni tal-impatti mistennija, ma saritx valutazzjoni tal-impatt. L-iżvilupp tal-proposta twettaq abbażi ta' għarfien minn studji preċedenti, konsultazzjoni tal-Istati Membri u konsultazzjoni pubblika.

- **Idoneità regolatorja u simplifikazzjoni**

Mhux applikabbli.

- **Drittijiet fundamentali**

Mhux applikabbli.

4. IMPLIKAZZJONIJIET BAĠITARJI

Din l-inizjattiva ma tehtiegħx riżorsi addizzjonali mill-baġit tal-UE.

5. ELEMENTI OĦRAJN

- **Pjanijiet ta' implimentazzjoni u arrangamenti dwar il-monitoraġġ, l-evalwazzjoni u r-rappurtar**

Biex tappoġġa l-implimentazzjoni, il-Kummissjoni tipproponi li tiżviluppa f'kooperazzjoni mal-Istati Membri, materjal ta' gwida u ta' appoġġ li jindirizza d-dgħufijiet fl-implimentazzjoni tat-tagħlim u l-apprendiment orjentati lejn il-kompetenzi.

Il-Kummissjoni beħsiebha tirrapporta dwar l-użu tar-Rakkomandazzjoni fil-kuntest tal-kooperazzjoni Ewropea fil-qasam tal-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim.

- **Dokumenti ta' spjegazzjoni (għad-direttivi)**

Mhux applikabbli.

- **Spjegazzjoni dettaljata tad-dispożizzjonijiet speċifiċi tal-proposta**

Dispożizzjonijiet tal-Istati Membri

L-Istati Membru huma mistiedna jsaħħu l-iżvilupp tal-kompetenzi ewlenin għall-istudenti kollha, b'mod partikolari l-istudenti li ġejjin minn ambjenti żvantaġġati. Dawn huma mistiedna jżidu l-isforzi biex jgħollu speċjalment il-livelli tal-kisbiet fil-hiliet bażiċi (il-litteriżmu, in-numeriżmu u l-hiliet diġitali bażiċi), il-kompetenzi diġitali u intraprenditorjali, il-kompetenzi STEM kif ukoll il-kompetenzi lingwistiċi. L-Istati Membri huma mitluba biex fejn mehtiegħ, isaħħu l-appoġġ tagħhom għall-approċċi tat-tagħlim u l-apprendiment orjentati lejn il-kompetenzi, fil-kuntesti kollha tal-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim.

Minbarra l-Qafas Ewropew ta' Referenza dwar il-Kompetenzi Ewlenin aġġornat, qed jiġu ssuġġeriti diversi Prattiki tajba biex jappoġġaw lill-persunal fil-kuntesti kollha tal-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim orjentati lejn il-kompetenzi u biex tiġi żviluppata aktar il-

⁴⁴ UNESCO Global Citizenship Education, <https://en.unesco.org/gced> ; Il-Kunsill tal-Ewropa, *Reference Framework of Competences for Democratic Culture*; OECD Education 2030, <https://www.coe.int/en/web/education/competences-for-democratic-culture>

⁴⁵ Digital Competence Framework (Il-Qafas ta' Kompetenza Diġitali); Entrepreneurship Competence Framework (Il-Qafas għall-Kompetenza Intraprenditorjali), ara n-noti f'qiegħ il-paġna Nri 30 u 31

valutazzjoni tal-kompetenzi ewlenin. L-appoġġ għall-iżvilupp tal-kompetenzi ewlenin jehtieġ il-holqien u l-applikazzjoni ta' varjetà ta' approċċi u kuntesti ta' taġħlim li jagħtu appoġġ; L-Istati Membri jitheggu jappoġġaw l-iżvilupp ulterjuri tagħhom.

Ir-Rakkomandazzjoni tenfasizza wkoll il-htieġa li jiġu appoġġati l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-NU billi jiġu integrati fl-edukazzjoni, it-taħriġ u t-taġħlim mhux formali.

L-Istati Membri huma mistiedna jirrappurtaw dwar l-esperjenzi u l-progress fil-provvista tal-kompetenzi ewlenin.

Dispożizzjonijiet tal-Kummissjoni

Il-Kummissjoni tipproponi li tkompli tiżviluppa materjal ta' gwida dwar l-approċċi fl-edukazzjoni, it-taħriġ u t-taġħlim orjentati lejn il-kompetenzi u li tappoġġa inizzjattivi li jiżviluppaw u jippromwovu l-edukazzjoni għall-iżvilupp sostenibbli fir-rigward tal-Għan ta' Żvilupp Sostenibbli Nru 4 tan-Nazzjonijiet Uniti dwar l-edukazzjoni ta' kwalità li tkun inkluziva u ġusta u l-opportunitajiet ta' taġħlim tul il-ħajja għal kulhadd⁴⁶.

Il-Kummissjoni tipproponi li tiżviluppa tabella ta' valutazzjoni biex timmonitorja l-iżvilupp tal-kompetenzi ewlenin u biex tipprovdi informazzjoni dwar il-miżuri implimentati biex jappoġġaw l-iżvilupp tal-kompetenza. Din behsiebha tiżviluppa proposta għal punti ta' riferiment Ewropej futuri fl-iżvilupp tal-kompetenzi fir-rigward taċ-ċiklu li jmiss tal-qafas strateġiku għall-kooperazzjoni Ewropea fl-edukazzjoni u t-taħriġ.

⁴⁶

L-Għan ta' Żvilupp Sostenibbli Nru 4 tan-NU, <https://sustainabledevelopment.un.org/sdg4>

Proposta għal

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL**dwar il-Kompetenzi Ewlenin għat-Tagħlim tul il-Hajja**

(Test b'rilevanza għaž-ŻEE)

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u b'mod partikolari l-Artikoli 165 u 166 tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Billi:

- (1) L-ewwel prinċipju tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali⁴⁷ jistipula li kulhadd għandu d-dritt għal edukazzjoni, taħriġ u tagħlim tul il-hajja ta' kwalità u inklużivi sabiex iżomm u jakkwista hiliet li jippermettulu jipparteċipa b'mod shiħ fis-soċjetà u jimmanigga b'suċċess tranżizzjonijiet fis-suq tax-xogħol. Dan jistipula wkoll li "kulhadd għandu d-dritt għal assistenza f'waqtha u mfassla apposta biex jittejjbu l-opportunitajiet ta' impjiegi jew il-prospetti ta' impjiegi indipendenti", għal "taħriġ u kwalifikazzjoni mill-ġdid ta' xogħol", għal "edukazzjoni kontinwa" u għal "appoġġ għal tfittxija [ta' xogħol]". It-trawwim tal-iżvilupp tal-kompetenzi huwa wieħed mill-għanijiet ta' Żona Ewropea tal-Edukazzjoni li permezz tagħha "nużaw il-potenzjal shiħ tal-edukazzjoni u tal-kultura bħala muturi tal-impjiegi, tal-gustizzja soċjali, taċ-ċittadinanza attiva kif ukoll bħala mezz biex tigi esperjenzata l-identità Ewropea fid-diversità kollha tagħha"⁴⁸.
- (2) Il-persuni jenhtiegu l-hiliet u l-kompetenzi xierqa biex isostnu l-istandards attwali ta' għajxien, jappoġġaw ir-rati għolja ta' impjiegi u jrawwmu l-koeżjoni soċjali fid-dawl tas-soċjetà u d-dinja tax-xogħol tal-futur⁴⁹. L-appoġġ tal-persuni madwar l-Ewropa biex jiksibu l-hiliet u l-kompetenzi meħtieġa għas-sodisfazzjoni personali, l-impjegabbiltà u l-inkluzjoni soċjali, jgħin biex tissaħħaħ ir-reżiljenza tal-Ewropa fi żmien ta' bidla rapida u profonda.
- (3) Fl-2006, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill tal-Unjoni Ewropea adottaw Rakkomandazzjoni dwar il-Kompetenzi Ewlenin għat-Tagħlim tul il-Hajja. F'dik ir-Rakkomandazzjoni, l-Istati Membri ntalbu jiżviluppaw il-provvista ta' kompetenzi ewlenin għal kulhadd bħala parti mill-istrateġiji tagħhom tat-tagħlim tul il-hajja, inklużi l-istrateġiji tagħhom biex jiksibu litteriżmu universali u jużaw il-'Kompetenzi Ewlenin għat-Tagħlim Tul il-Hajja — Qafas ta' Referenza Ewropew"⁵⁰. Mill-adozzjoni tagħha, ir-Rakkomandazzjoni kienet dokument ewlieni ta' referenza għall-iżvilupp tal-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim orjentati lejn il-kompetenzi.

⁴⁷ COM(2017)250, ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 11

⁴⁸ COM(2017)673, ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 6

⁴⁹ Il-Kummissjoni Ewropea (2017), Il-White Paper dwar il-Ġejjieni tal-Ewropa, https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-social-dimension-europe_mt

⁵⁰ (2006/962/KE), ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 13

- (4) Illum il-ġurnata, ir-rekwiżiti ta' kompetenza nbidlu, fejn aktar impjegi qed ikunu soġġetti għal awtomazzjoni, it-teknoloġiji qed ikollhom rwol akbar fl-oqsma kollha tax-xogħol u tal-ħajja, u l-kompetenzi intraprenditorjali, soċjali u ċiviċi qed isiru aktar rilevanti sabiex tiġi żgurata r-reżiljenza u l-kapaċità li jadattaw għall-bidla.
- (5) Fl-istess ħin, s'ħarriġ internazzjonali bħal PISA⁵¹ jew PIAAC⁵² jindika percentwal għoli u konstanti ta' adolexxenti u adulti b'nuqqas ta' hiliet bażiċi. Fl-2015, wiehed minn kull ħames studenti kellu diffikultajiet kbar fl-iżvilupp ta' hiliet suffiċjenti fil-qari, fil-matematika jew fix-xjenza⁵³. F'xi pajjiżi, sa terz tal-adulti huma profiċjenti biss fil-livelli l-aktar baxxi tal-litteriżmu u n-numeriżmu⁵⁴. 44 % tal-popolazzjoni tal-Unjoni għandhom hiliet diġitali baxxi ħafna jew inezistenti (19 %) ⁵⁵.
- (6) B'hekk, l-investment fil-hiliet bażiċi sar aktar rilevanti minn qatt qabel. L-edukazzjoni ta' kwalità għolja, inklużi l-attivitajiet ekstrakurrikulari u approċċ wiesa' għall-iżvilupp tal-kompetenzi, itejbu l-livelli ta' kisbiet fil-hiliet bażiċi⁵⁶. Barra minn hekk, jeħtieġ li jiġu esplorati modi godda ta' tagħlim għal soċjetà li qed issir dejjem aktar mobbli u diġitali⁵⁷. It-teknoloġiji diġitali għandhom impatt fuq l-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim bl-iżvilupp ta' ambjenti ta' tagħlim aktar flessibbli adattati għall-ħtiġijiet ta' soċjetà mobbli ħafna⁵⁸.
- (7) L-Aġenda Ġdida għall-Hiliet għall-Ewropa ħabbret ir-rieżami tar-Rakkomandazzjoni tal-2006 dwar il-Kompetenzi Ewlenin għat-Tagħlim Tul il-Ħajja li tirrikonoxxi li l-investment fil-hiliet u l-kompetenzi u f'fehim kondiviz u aġġornat tal-kompetenzi ewlenin, huwa l-ewwel pass biex jitrawmu l-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim mhux formali fl-Ewropa⁵⁹.
- (8) B'reazzjoni għall-bidliet fis-soċjetà u fl-ekonomija, li jirriflettu d-diskussjonijiet dwar il-futur tax-xogħol, u wara l-konsultazzjoni pubblika dwar ir-rieżami tar-Rakkomandazzjoni tal-2006 dwar il-Kompetenzi Ewlenin, jeħtieġ li kemm ir-Rakkomandazzjoni kif ukoll il-Qafas Ewropew ta' Referenza dwar il-Kompetenzi Ewlenin għal Tagħlim tul il-Ħajja jiġu eżaminati mill-ġdid u aġġornati b'fokus speċjali fuq il-promozzjoni tal-inklinazzjonijiet intraprenditorjali.
- (9) Jenħtieġ li l-iżvilupp tal-kompetenzi ewlenin, il-validazzjoni tagħhom u l-forniment ta' edukazzjoni, taħriġ u tagħlim orjentati lejn il-kompetenzi, jiġu appoġġati bl-istabbiliment ta' prattiki tajba għall-appoġġ aħjar tal-persunal edukattiv fit-tweġtiq tal-kompiti tiegħu, u t-titjib tal-edukazzjoni tiegħu għall-aġġornament tal-metodi u l-ġhodod ta' valutazzjoni u validazzjoni u għall-introduzzjoni ta' forom godda u innovattivi ta' tagħlim u apprendiment⁶⁰. Għalhekk, abbażi tal-esperjenzi ta' dawn l-aħħar għaxar snin, jenħtieġ li din ir-Rakkomandazzjoni tindirizza l-isfidi fl-implimentazzjoni tal-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim orjentati lejn il-kompetenzi.

⁵¹ OECD Programme for International Student Assessment, <http://www.oecd.org/pisa/>

⁵² OECD Programme for the International Assessment of Adult Competencies, <http://www.oecd.org/skills/piaac/>

⁵³ OECD (2016), ir-rizultati ta' PISA tal-2015, ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 8

⁵⁴ Il-Kummissjoni Ewropea (2016), *Education and Training Monitor 2016*, ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 9

⁵⁵ Digital Scoreboard 2017 (It-Tabella ta' Valutazzjoni Diġitali tal-2017), tal-Kummissjoni Ewropea

⁵⁶ OECD (2016), ir-rizultati ta' PISA tal-2015, ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 8

⁵⁷ Il-Kummissjoni Ewropea (2017), Id-Dokument ta' Riflessjoni dwar l-Immaniġġar tal-Globalizzazzjoni, ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 4

⁵⁸ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, Revizjoni tal-Edukazzjoni: Ninvestu fil-hiliet għal eziti soċjoekonomiċi aħjar, [COM\(2012\) 669](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/COM(2012)669)

⁵⁹ COM(2016) 381, ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 18

⁶⁰ Ir-rapport ta' progress kongunt tal-2010 tal-Kunsill u l-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tal-"Programm ta' ħidma dwar l-Edukazzjoni u t-Taħriġ 2010" (2010/C 117/01), ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 32; Ir-Rapport Kongunt tal-2015 tal-Kunsill u tal-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tal-qafas strateġiku għall-kooperazzjoni Ewropea fl-edukazzjoni u t-taħriġ (ET 2020) ([2015/C 417/04](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/2015/C_417/04))

- (10) L-appoġġ tal-validazzjoni tal-kompetenzi se jippermetti li l-individwi jkollhom il-kompetenzi tagħhom rikonoxxuti u, fejn applikabbli, jiksbu kwalifiki shaħ jew parzjali⁶¹. Dan jista' jibni fuq l-arrangamenti eżistenti għall-validazzjoni tat-tagħlim mhux formali u informali kif ukoll fuq il-Qafas Ewropew tal-Kwalifiki⁶², li jipprovdi qafas ta' referenza komuni biex jitqabblu l-livelli tal-kwalifiki, billi jindika l-kompetenzi meħtieġa biex dawn jinkisbu. Barra minn hekk, il-valutazzjoni għandha rwol importanti fl-istrutturar tal-proċessi ta' tagħlim u fl-ġħoti ta' gwida biex tgħin lill-persuni jtejbju l-kompetenzi tagħhom anke fir-rigward tar-rekwiżiti tas-suq tax-xogħol li jinbidlu⁶³.
- (11) Id-definizzjoni ta' sett ta' kompetenzi ewlenin meħtieġa għas-sodisfazzjoni personali, l-impjegabbiltà u l-inkluzjoni soċjali ssawret mhux biss mill-iżviluppi soċjetali u ekonomiċi, iżda wkoll mid-diversi inizjattivi fl-Ewropa li saru matul dawn l-aħħar għaxar snin. Inġhatat attenzjoni speċjali għat-titjib tal-ħiliet bażiċi, l-investment fit-tagħlim lingwistiku, it-titjib tal-kompetenzi diġitali u intraprenditorjali, ir-rilevanza tal-valuri komuni għall-funzjonament tas-soċjetajiet tagħna, u l-motivazzjoni ta' aktar żgħażaġh biex jibdew karriera relatata max-xjenza. Jenħtieġ li dawn l-iżviluppi jkunu riflessi fil-Qafas ta' Referenza.
- (12) Il-mira 4.7 tal-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tenfasizza l-ħtieġa li "jiġi żgurat li l-istudenti kollha jiksbu l-għarfien u l-ħiliet meħtieġa biex jippromwovu l-iżvilupp sostenibbli, inkluz, fost l-oħrajn, permezz tal-edukazzjoni għall-iżvilupp sostenibbli u stili ta' ħajja sostenibbli, id-drittijiet tal-bniedem, l-ugwaljanza bejn is-sessi, il-promozzjoni ta' kultura ta' paċi u nonvjolenza, ċittadinanza globali u apprezzament tad-diversità kulturali u tal-kontribut tal-kultura għall-iżvilupp sostenibbli"⁶⁴ [traduzzjoni mhux uffiċjali]. Dan l-għan huwa rifless fir-rieżami tal-Qafas ta' Referenza.
- (13) Il-forniment tat-tagħlim tal-lingwi, li qed isir dejjem aktar importanti għas-soċjetajiet moderni, għall-fehim interkulturali u għall-kooperazzjoni, jibbenifika mill-Qafas Komuni Ewropew ta' Referenza għal-Lingwi (QKERL)⁶⁵. Dan il-Qafas jgħin biex jiġu identifikati l-elementi prinċipali ta' kompetenza u jappoġġa l-proċess ta' tagħlim. Dan jistabbilixxi wkoll il-pedament tad-definizzjoni tal-kompetenzi lingwistiċi ingenerali u huwa rifless fl-aġġornament tal-Qafas ta' Referenza.
- (14) Bl-iżvilupp tal-Qafas ta' Kompetenza Diġitali⁶⁶ u l-Qafas għall-Kompetenza Intraprenditorjali⁶⁷ hareġ fid-dieher kemm huma siewja għall-appoġġ tal-iżvilupp tal-kompetenza. Bl-istess mod, il-Qafas ta' Referenza tal-Kompetenzi għal Kultura Demokratika tal-Kunsill tal-Ewropa⁶⁸ jippreżenta sett komprensiv ta' valuri, ħiliet u attitudnijiet għal parteċipazzjoni xierqa fis-soċjetajiet demokratiċi. Dawn kollha ġew debitament ikkunsidrati għall-aġġornament tal-Qafas ta' Referenza.

⁶¹ GU /C398/01, ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 22

⁶² GU /C 189/15, ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 23

⁶³ Ir-Rizoluzzjoni tal-Kunsill tat-28 ta' Mejju 2004 dwar it-Tishih ta' Politika, Sistemi u Prattiki fil-qasam tal-gwida tul il-ħajja, http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/educ/104236.pdf; Ir-Rizoluzzjoni tal-Kunsill tal-21 ta' Novembru 2008 dwar l-integrazzjoni aħjar tal-gwida tul il-ħajja fl-istrategiji ta' tagħlim tul il-ħajja.

⁶⁴ Ir-Rizoluzzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti adottata mill-Assemblea Ġenerali fil-25 ta' Settembru 2015, *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development* (Nittrasformaw id-dinja tagħna: L-aġenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli) http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

⁶⁵ Il-Qafas Komuni Ewropew ta' Referenza għal-Lingwi: Apprendiment, Tagħlim, Valutazzjoni (QKERL) <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages>

⁶⁶ *The Digital Competence Framework* (Il-Qafas ta' Kompetenza Diġitali), ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 30

⁶⁷ *The Entrepreneurship Competence Framework* (Il-Qafas għall-Kompetenza Intraprenditorjali), ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 31

⁶⁸ *Competences for democratic culture - Living together as equals in culturally diverse democratic societies* (2016), <https://rm.coe.int/16806ccc07>

- (15) Biex aktar żgħażaġh jkunu motivati jnvolvu ruħhom f'karrieri relatati max-xjenza, it-teknoloġija, l-inġinerija u l-matematika (STEM), l-inizjattivi madwar l-Ewropa bdew jorbtu l-edukazzjoni xjentifika aktar mill-qrib mal-arti u ma' suġġetti oħra, bl-użu tal-pedagoġija induttiva (inquiry-based pedagogy) u jnvolvu firxa wiesgħa ta' atturi tas-soċjetà u l-industriji⁶⁹. Għalkemm id-definizzjoni ta' daww il-kompetenzi ma nbidlitx hafna matul is-snin, l-appoġġ għall-iżvilupp tal-kompetenzi fi STEM qed isir dejjem aktar rilevanti u jenħtieġ li jiġi rifless f'din ir-Rakkomandazzjoni.
- (16) L-importanza u r-rilevanza tat-tagħlim mhux formali huwa evidenti mill-esperjenzi miksuba permezz tal-hidma fost iż-żgħażaġh, ix-xogħol volontarju kif ukoll l-isport tal-massa. It-tagħlim mhux formali għandu rwol importanti fl-appoġġ għall-iżvilupp ta' hiliessenzjali interpersonal, komunikattivi u konjittivi bħal: il-ħsieb kritiku, il-hiliessanalitiċi, il-kreattività, is-soluzzjoni tal-problemi u r-reżiljenza li jiffaċilitaw it-tranzizzjoni taż-żgħażaġh għall-ħajja adulta, għaċ-ċittadinanza attiva u għall-ħajja tax-xogħol⁷⁰. L-istabbiliment ta' kooperazzjoni aħjar bejn kuntesti differenti ta' tagħlim jgħin fil-promozzjoni ta' varjetà ta' approċċi u kuntesti ta' tagħlim⁷¹.
- (17) Biex jiġi indirizzat l-iżvilupp tal-kompetenzi ewlenin f'perspettiva ta' tagħlim tul il-ħajja, jenħtieġ li l-appoġġ ikun żgurat fil-livelli kollha tal-perkorsi tal-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim: biex jiġu żviluppati s-sistemi ta' edukazzjoni u kura bikrija tat-tfal ta' kwalità⁷², biex tissaħħaħ aktar l-edukazzjoni skolastika u jiġi żgurat it-tagħlim eċċellenti⁷³, biex jiġu pprovduti perkorsi ta' titjib tal-hiliess għall-adulti b'livell baxx ta' hiliess⁷⁴ u biex jiġu żviluppati aktar l-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali inizjali u kontinwi⁷⁵ u tiġi mmodernizzata l-edukazzjoni għolja⁷⁶.
- (18) Jenħtieġ li din ir-Rakkomandazzjoni tkopri firxa wiesgħa ta' kuntesti tal-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim, kemm formali kif ukoll mhux formali f'perspettiva ta' tagħlim tul il-ħajja. Jenħtieġ li tistabbilixxi fehim komuni tal-kompetenzi li jistgħu jappoġġaw it-tranzazzjonijiet u l-kooperazzjoni bejn dawn il-kuntesti differenti ta' tagħlim. Din tistabbilixxi prattiki tajba li jistgħu jindirizzaw il-ħtiġijiet tal-persunal edukattiv li jinkludi l-għalliema, il-ħarrieġa, l-edukaturi tal-għalliema, il-mexxejja tal-istituti tal-edukazzjoni u t-taħriġ, l-impjegati inkarigati mit-taħriġ tal-kollegi, ir-riċerkaturi u l-lekċerers universitarji, il-persuni li jaħdmu maż-żgħażaġh, l-edukaturi tal-adulti kif ukoll l-impjegaturi u l-partijiet ikkonċernati fis-suq tax-xogħol. Din ir-Rakkomandazzjoni tindirizza wkoll l-istituzzjonijiet u l-organizzazzjonijiet, inklużi s-sħab soċjali u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, u tiggwida u tappoġġa lill-persuni biex itejbu l-kompetenzi tagħhom minn età żgħira u matul ħajjithom.
- (19) Din ir-Rakkomandazzjoni tirrispetta bis-sħiħ il-prinċipji tas-sussidjarjetà u tal-proporzjonalità.

⁶⁹ Il-Kummissjoni Ewropea (2014) *Science education for responsible citizenship*, ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 38

⁷⁰ Il-Konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar ir-rwol tal-hidma fost iż-żgħażaġh għall-appoġġ liż-żgħażaġh fl-iżvilupp ta' hiliessenzjali għall-ħajja li jiffaċilitaw it-transizzjoni b'suċċess tagħhom għall-ħajja adulta, iċ-ċittadinanza attiva u l-ħajja tax-xogħol (it-22 ta' Mejju 2017), <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9547-2017-INIT/mt/pdf>

⁷¹ Il-Konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar it-tisħiħ tal-politika ta' kooperazzjoni tranżettorjali biex jiġu indirizzati b'mod effettiv l-isfidi soċjoekonomiċi li qed jiffaċċjaw iż-żgħażaġh (is-27 ta' Mejju 2015) [2015/C 172/03](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015C172/05&from=EN)

⁷² Il-Konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar ir-rwol tal-edukazzjoni bikrija tat-tfal u l-edukazzjoni primarja fit-trawwim tal-kreattività, l-innovazzjoni u l-kompetenza diġitali (is-27 ta' Mejju 2015) [2015/C 172/05](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015C172/05&from=EN)

⁷³ COM (2017) 248, ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 20

⁷⁴ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tad-19 ta' Diċembru 2016 dwar Perkorsi ta' titjib tal-hiliess: Opportunitajiet għodda għall-adulti, [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016H1224\(01\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016H1224(01)&from=EN)

⁷⁵ [GU 2015/C 417/04](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015C417/04&from=EN), l-Anness II

⁷⁶ COM (2017) 247, ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 21

ADOTTA DIN IR-RAKKOMANDAZZJONI

Jenhtieg li l-Istati Membri:

1. jappoġġaw id-dritt għal edukazzjoni, taħriġ u taġħlim tul il-ħajja ta' kwalità u inklużiv u jiżguraw l-opportunitajiet għal kulhadd biex jiġu żviluppati kompetenzi ewlenin billi jintużaw bis-sħiħ "il-Kompetenzi Ewlenin għat-Tagħlim Tul il-Ħajja — Qafas ta' Referenza Ewropew" kif stabbilit fl-Anness, u
 - 1.1. isahhu l-iżvilupp tal-kompetenzi ewlenin minn età bikrija, għall-individwi kollha, bħala parti mill-istrateġiji nazzjonali għat-tagħlim tul il-ħajja;
 - 1.2. jappoġġaw iż-żgħażaġh u l-adulti li jkunu qed jiffaċċaw żvantaġġi, jew li jkollhom bżonnijiet speċjali, biex jisfruttaw il-potenzjal tagħhom.
2. jappoġġaw l-iżvilupp ta' kompetenzi ewlenin b'attenzjoni speċjali għal:
 - 2.1. iż-żieda tal-livell tal-kisbiet tal-ħiliet bażiċi (il-litteriżmu, in-numeriżmu u l-ħiliet diġitali bażiċi) bħala bażi għal aktar taġħlim u parteċipazzjoni fis-soċjetà;
 - 2.2. it-trawwim tal-ksib ta' kompetenzi fix-xjenzi, it-teknoloġija, l-inġinerija u l-matematika (STEM) u t-teħid ta' miżuri li jimmotivaw aktar liż-żgħażaġh biex jibdeu karriera relatata ma' STEM;
 - 2.3. iż-żieda u t-titjib tal-livell ta' kompetenzi diġitali fl-istadji kollha tal-edukazzjoni u t-taħriġ, madwar il-gruppi kollha tal-popolazzjoni;
 - 2.4. it-trawwim tal-kompetenza intraprenditorjali, il-kreattività u s-sens ta' inizzjattiva, speċjalment fost iż-żgħażaġh, anke bil-promozzjoni ta' opportunitajiet għall-istudenti żgħażaġh biex tal-inqas iwettqu esperjenza intraprenditorjali wahda matul l-edukazzjoni primarja jew sekondarja;
 - 2.5. iż-żieda fil-livell tal-kompetenzi lingwistiċi u l-appoġġ lill-istudenti biex jitgħallmu lingwi differenti rilevanti għas-sitwazzjoni tax-xogħol u tal-ġhajxien tagħhom.
3. jiffaċilitaw il-ksib tal-kompetenzi ewlenin bl-użu ta' Prattiki tajba biex jappoġġaw l-iżvilupp tal-kompetenzi ewlenin kif stabbilit fl-Anness, b'mod partikolari:
 - 3.1. bil-promozzjoni ta' varjetà ta' approċċi u kuntesti ta' taġħlim, inkluż l-użu xieraq tat-teknoloġiji diġitali, fil-kuntesti tal-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim;
 - 3.2. bil-forniment ta' appoġġ lill-persunal edukattiv fir-rigward tat-tagħlim tul il-ħajja fil-kuntesti tal-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim orjentati lejn il-kompetenzi;
 - 3.3. bl-appoġġ u l-iżvilupp ulterjuri tal-valutazzjoni u l-validazzjoni tal-kompetenzi ewlenin;
 - 3.4. bit-tishih mill-ġdid tal-kollaborazzjoni bejn il-kuntesti tal-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim fil-livelli kollha, u f'oqsma differenti, biex titjeb il-kontinwità tal-iżvilupp tal-kompetenzi tal-istudenti u l-iżvilupp ta' approċċi ta' taġħlim innovattivi;
 - 3.5. bit-tishih mill-ġdid tal-ġhodod, ir-rizorsi u l-gwida fl-edukazzjoni, it-taħriġ, l-impjiegi u ta' kuntesti oħra ta' taġħlim biex jappoġġaw lill-persuni fil-ġestjoni tal-perkorsi tagħhom tat-tagħlim tul il-ħajja;
4. jintegraw l-ambizzjonijiet tal-Ġhanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-NU fl-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim;
5. jirrappurtaw dwar l-esperjenzi u l-progress fil-promozzjoni tal-kompetenzi ewlenin fis-setturi kollha tal-edukazzjoni u t-taħriġ, inkluż fit-tagħlim mhux formali.

B'DAN JILQA' L-FATT LI L-KUMMISSJONI:

6. tappoġġa l-implimentazzjoni tar-Rakkomandazzjoni u l-użu tal-Qafas ta' Referenza Ewropew billi tiffaċilita t-tagħlim reċiproku fost l-Istati Membri u f'kooperazzjoni mal-Istati Membri tiżviluppa materjal u għodod bħal:
 - 6.1. oqfsa għall-kompetenzi speċifiċi li jiffaċilitaw l-iżvilupp u l-valutazzjoni tal-kompetenzi⁷⁷;
 - 6.2. materjal ta' gwida bbażat fuq l-evidenza dwar forom godda ta' tagħlim u l-approċċi ta' appoġġ;
 - 6.3. għodod ta' appoġġ għall-persunal edukattiv, u partijiet ikkonċernati oħra, bħal korsijiet onlajn miftuhin tal-massa (MOOCs), l-għodod ta' awtovalutazzjoni⁷⁸, in-networks, li jinkludu l-eTwinning u l-Pjattaforma Elettronika għat-Tagħlim tal-Adulti fl-Ewropa (EPALE);
 - 6.4. approċċi għall-valutazzjoni u l-validazzjoni ta' kompetenzi ewlenin b'segwitu ta' xogħol preċedenti fil-kuntest tal-Qafas Strategiku għall-Kooperazzjoni Ewropea fl-Edukazzjoni u t-Taħriġ (ET2020)⁷⁹;
7. tappoġġa inizjattivi biex ikomplu jiżviluppaw u jippromwovu l-edukazzjoni għall-iżvilupp sostenibbli fir-rigward tal-Għan ta' Żvilupp Sostenibbli Nru 4 tan-Nazzjonijiet Uniti dwar l-edukazzjoni ta' kwalità li tkun inklużiva u ġusta u l-opportunitajiet ta' tagħlim tul il-ħajja għal kulhadd⁸⁰;
8. tqis il-possibbiltà li tiżviluppa tabella ta' valutazzjoni dwar il-forniment ta' edukazzjoni, taħriġ u tagħlim orjentati lejn il-kompetenzi u dwar l-iżvilupp tal-kompetenzi fl-Unjoni.

Din ir-Rakkomandazzjoni tissostitwixxi r-Rakkomandazzjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2006 dwar il-kompetenzi ewlenin għat-tagħlim tul il-ħajja.

Magħmul fi Brussell,

*Għall-Kunsill
Il-President*

⁷⁷ Abbażi tal-esperjenzi miksuba u tal-għarfien espert żviluppat waqt il-holqien tal-Qafas Komuni Ewropew ta' Referenza għal-Lingwi, il-Qafas ta' Kompetenza Digitali u l-Qafas għall-Kompetenza Intraprenditorjali

⁷⁸ Bħall-Qafas ta' Kompetenza Digitali, ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 30

⁷⁹ Id-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni: *Assessment of Key Competences in initial education and training: Policy Guidance*, SWD (2012) 371

⁸⁰ L-Għan ta' Żvilupp Sostenibbli Nru 4 tan-NU, ara n-nota f'qiegħ il-paġna Nru 44